

Шарҳи моҳонаи таваррум • Октябри 2019

Сатҳи таваррум¹ дар моҳи октябри соли 2019 пас аз болоравии пай дар пайи моҳҳои қаблӣ ба андозаи 0,1 фоиз ба қайд гирифта шуд, ки нисбат ба моҳи қаблӣ ба андозаи 0,5 банди фоизӣ (б.ф.) паст мебошад.

Вобаста ба ин, сатҳи таварруми солона (дар 12 моҳи охир) тамоюли коҳишбӣ дошта, нисбат ба моҳи қаблӣ ба андозаи 0,8 б.ф. поён рафт, ки дар натиҷа ба 7,3 фоиз баробар шуд.

Дар моҳи баррасишаванда ба сатҳи таваррум асосан афзоиши нархи молҳои ғайрихӯрокворӣ 0,9 фоиз (саҳм дар таваррум 0,3 б.ф.) ва арзиши хизматрасониҳои пулӣ ба аҳоли 0,2 фоиз таъсир расонид. Ҳамзамон, коҳишбӣи нархи маҳсулоти хӯрокворӣ ба андозаи -0,4 фоиз ба қайд гирифта шуд.

Дар сохтори молҳои ғайрихӯрокворӣ дар ин моҳ бештар болоравии нархи маводи доруворӣ 3,6 фоиз, либос ва пойафзол 0,4 фоиз, гази моеъ 1,5 фоиз ва бензини навъи АИ 92 ба андозаи 0,7 ба қайд гирифта шуд.

Нарху тарифҳои хизматрасониҳои пулӣ ба аҳоли низ дар моҳи ҳисоботӣ тамоюли афзоишбӣи муътадил дошта, ба 0,2 фоиз баробар гардид, ки раванди мазкур асосан дар натиҷаи қиматшавии арзиши хизматрасониҳои манзилӣ-коммуналӣ ба андозаи 0,2 фоиз ва нақлиёт 0,8 фоиз ба вуқӯъ пайваст.

Суръати таваррум ба интизориҳо ва дурнамои он мутобиқ буда, аз муътадилшавии унсурҳои талаботу таклифот ва назик шудани он ба нишондиҳандаи мақсаднок шаҳодат медиҳад.

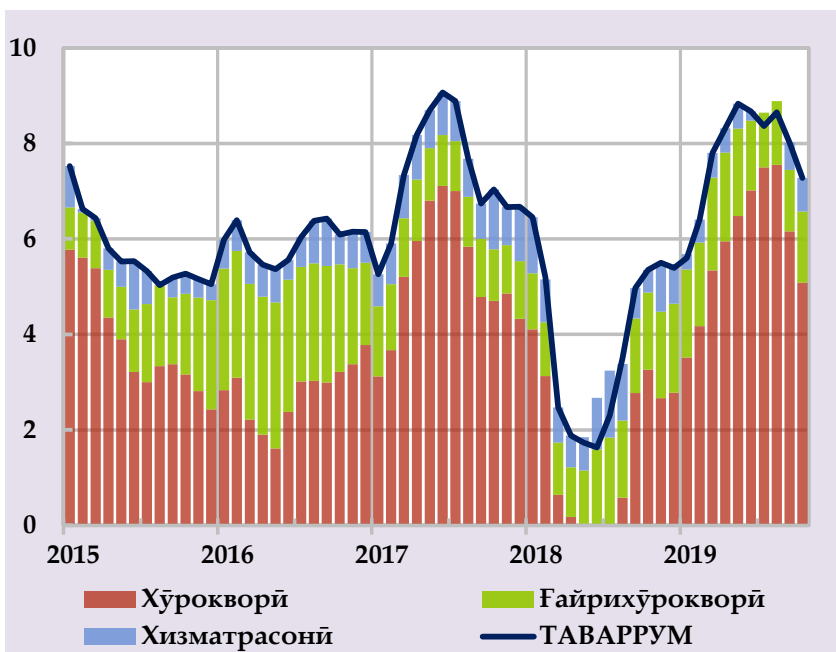
Таъсири омилҳои кӯтоҳмуддати мавсимӣ, бахусус коҳишбӣи ва муътадил гардидани нархи маҳсулоти хӯрокворӣ (аз ҷумла сабзавот) дар натиҷаи ҷамъоварии ҳосили фаровони тирамоҳӣ ва афзоиши пешниҳоди он боиси коҳиш ёфтани сатҳи таваррум гардид.

Пӯёи тағйирбӣи нархҳои гурӯҳи маҳсулоти истеъмолӣ нишон медиҳад, ки саҳми маҳсулоти хӯрокворӣ дар таваррум нишондоди манфии -0,2 б.ф.-ро ташкил дод, ки он асосан аз коҳишбӣи нархи биринҷ, картошка, пиёз, сабзӣ, шакар ва ғайра ба амал омад. Ҳамзамон, қиматшавии нархи орди навъи якум, мевачот, баъзе аз номгӯи сабзавот ва ғайра ба назар расид.

Таварруми моҳона ва солона, бо %
(манбаъ: Агентии омор, ҳисобҳои БМТ)

Афзоиши гурӯҳи нархҳои истеъмолӣ ва саҳми сохтори онҳо дар таваррум, бо % солона
(манбаъ: Агентии омор, ҳисобҳои БМТ)

Таъсири омилҳои мавсимӣ ва берунӣ ба таваррум, бо %
(манбаъ: Агентии омор, ҳисобҳои БМТ)

Сатҳи таварруми асли¹** дар моҳи октябри соли чорӣ бетағйир² чамъбаст гардида, бо арзёбии солона ба 2,7 фоиз³ баробар шуд, ки ин аз маҳдуд будани таъсири омилҳои монетарӣ ба сатҳи нархҳо гувоҳӣ медиҳад.

Тибқи таҳлилҳо тамоюли сатҳи таваррум бо дарназардошти интизориҳои таваррум ва коҳишёбии таъсири омилҳои берунию шокҳои мавсимӣ, дар ҳудуди муқарраршудаи нишондиҳандаи мақсаднок 7% (± 2 б.ф.)^{*} чамъбаст хоҳад шуд.

Бонки миллии Тоҷикистон бо мақсади бартараф намудани фишорҳои иловагӣ ба сатҳи таваррум ва то интиҳои сол ноил гардидан ба нишондиҳандаи мақсадноки пешбинишуда татбиқи сиёсати пулию қарзии мутавозунро идома хоҳад дод.

Таварруми асли, бо %, солона
(манбаъ: Агентии омор, ҳисобҳои БМТ)

¹ - тибқи маълумоти Агентии омор

² - м/м – моҳ нисбат ба моҳ (тағйирёбии моҳона)

³ - с/с – сол нисбат ба сол (тағйирёбии солона)

*Дар ҷаласаи навбатии Кумитаи сиёсати пулию қарзии Бонки миллии Тоҷикистон, ки 2 августи соли 2017 баргузор гардид, Бонки миллии Тоҷикистон ҷиҳати гузарии аз низоми ҳадафгирии нишондиҳандаҳои монетарӣ ба низоми ҳадафгирии таваррум, нишондиҳандаи мақсадноки таваррумро барои давраи миёнамуҳлат муқаррар ва нашр намуд.

**Таварруми асли, ки тамоюли дарозмуддати нархҳо ба таъсири лаппишҳои кӯтоҳмуддат инъикос менамояд, бо мақсади баҳоидиҳӣ ва таҳлили чараёни доимии тағйирёбии сатҳи нархҳо дар асоси маълумоти Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (Агентии омор) аз ҷониби Бонки миллии Тоҷикистон ҳисоб карда мешавад. Ҳамчун яке аз қисматҳои таркибии таварруми умумӣ (намояи нархҳои истеъмолий) таварруми асли раванди устувор ва дарозмуддати тағйирёбии нархҳо, ки зери таъсири омилҳои талаботи дохилӣ ва монетарӣ ба вучуд омадааст, инъикос менамояд. Усули асосии ҳисоби таварруми асли - усули истисноӣ буда, он бо роҳи хориҷ кардани номгуи алоҳидаи маҳсулот ва хизматрасониҳои тамоюли тағйирёбии зиёддошта, ки бо тағйирёбии аслии сатҳи нархҳо алоқаманд нест, ҳисоб карда мешавад. Аз сабаби намояи нархҳои истеъмолий номгуи маҳсулоти бо лаппишҳои кӯтоҳмуддат ва гузарандаи аз таъсири омилҳои ғайримонетарӣ вобастабуда, аз ҷумла омилҳои таклифот (нархҳои ҷаҳонӣ, шароити табиӣ), мавсимӣ ва маъмурий хориҷ карда мешаванд. Яъне, дар ҳисоби таварруми асли маҳсулоти хоми хӯрокворӣ, маводи сӯзишворӣ ва хизматрасониҳои маъмуран танзимшаванда ба инобат гирифта намешаванд.

Намояи нархҳои истеъмоли*															
	Вазн,%	тағйирёбии солона,%													Октябр, тағйирёбии моҳона,%
		2015	2016	2017	2018					2019					
					Январ	Март	Июн	Сентябр	Декабр	Январ	Март	Июн	Сентябр	Октябр	
Таваррум	100,0	5,1	6,1	6,7	6,5	2,5	1,6	5,0	5,4	5,7	7,8	8,7	8,1	7,3	0,1
Маҳсулоти хӯрокворӣ ва нӯшокиҳои беспирт	53,1	3,8	6,4	7,7	7,3	0,9	-2,1	4,8	4,9	6,3	10,2	13,5	11,9	9,8	-0,5
Нон ва маҳсулоти нонӣ	17,5	9,1	-2,5	-0,8	-0,9	-3,4	-4,2	4,5	8,9	13,2	19,7	18,8	16,1	18,8	3,7
Биринҷ	2,9	11,6	-9,2	-6,9	-7,0	1,9	8,1	15,8	19,5	20,7	22,1	24,8	15,3	14,4	-0,5
Орд	10,7	7,8	-3,0	0,3	0,2	-6,0	-8,2	3,9	9,9	16,0	25,3	22,1	19,7	23,5	5,2
Гӯшт ва маҳсулоти он	8,3	-10,2	3,7	13,8	14,0	13,5	4,9	6,7	8,6	9,4	10,4	18,0	22,9	23,5	0,3
Гӯшти гов	5,4	-14,3	3,2	14,7	15,0	14,0	3,0	6,1	8,9	9,7	11,4	21,8	27,2	27,1	-0,4
Тухм	1,5	5,5	12,0	1,0	0,1	-0,6	0,1	7,7	3,9	1,8	6,6	6,0	3,1	-3,3	0,4
Шир ва маҳсулоти ширӣ	1,7	7,3	0,4	4,4	3,7	2,3	3,7	3,4	4,1	2,6	3,1	4,8	4,3	5,0	4,0
Шир	0,5	16,1	-7,2	6,3	6,3	-2,2	0,7	-1,4	1,3	-2,1	0,0	2,7	6,7	1,4	3,4
Равғани рустанӣ ва ҳайвонот	5,7	12,7	11,3	1,3	0,0	-2,5	-0,8	4,7	9,2	9,1	10,4	5,2	0,6	-0,6	0,7
Меваҷот	4,3	12,3	16,7	-1,8	-0,3	6,4	24,2	18,2	4,0	2,3	-4,0	-15,5	-5,4	1,9	3,8
Сабзавот	6,6	-12,4	16,5	40,2	37,1	-6,4	-23,8	-1,4	-10,7	-9,7	3,7	33,1	15,0	-6,1	-12,0
Шакар	2,4	19,3	15,0	-6,7	-7,3	-10,1	-11,2	-11,3	2,7	4,4	5,7	-0,6	3,4	3,3	-0,1
Нӯшокиҳои беспирт	1,3	13,7	19,9	1,6	2,7	0,6	3,3	3,6	2,8	2,5	5,1	6,2	6,7	6,6	0,0
Хӯроки умумӣ**	0,9	14,9	19,9	2,7	2,7	3,9	3,9	6,9	8,0	8,0	6,7	8,1	7,3	7,8	0,5
Нӯшокиҳои спиртдор ва тамоқу	1,4	15,9	11,8	6,2	6,2	8,0	4,7	6,4	5,4	6,5	3,8	3,5	0,9	1,3	0,4
Маҳсулоти ғайрихӯрокворӣ	29,2	7,9	5,7	4,4	4,3	4,0	5,8	5,7	6,4	6,3	6,3	4,7	4,1	4,8	0,9
Либос ва пойафзол	9,7	9,2	14,5	9,2	2,5	3,0	4,9	4,6	5,6	14,4	14,7	13,5	14,4	14,5	0,4
Масолеҳи таъмир ва сохтмон	3,7	2,2	-0,9	2,4	2,5	4,9	6,1	7,0	7,3	7,8	6,0	5,2	4,9	5,4	1,0
Маводи шустушӯй	1,8	15,5	1,2	4,0	3,1	4,0	0,7	3,2	6,2	6,2	7,0	9,0	6,3	4,4	-0,1
Доруворӣ	2,9	24,7	14,1	1,0	0,7	2,2	1,9	9,2	10,4	10,7	6,4	18,1	10,8	16,2	3,6
Сӯзишвориҳои нақлиёт	2,0	-7,0	2,9	27,7	25,9	14,1	26,4	14,1	12,2	7,2	5,4	-10,6	-9,1	-8,8	0,7
Дигар намуди сӯзишворӣ	1,3	19,0	3,0	0,9	0,4	-8,1	-8,9	-8,9	-8,4	-8,4	-5,0	-12,7	-18,0	-15,7	2,7
Васоити нақлиёт	0,9	-2,0	0,0	0,0	0,0	0,1	4,4	4,4	5,2	5,2	8,1	0,4	1,5	1,4	0,0
Лавозимот ва ашёи дигари истифодабарии шахсӣ	1,5	7,6	7,1	8,6	7,3	9,1	11,9	8,4	8,3	8,7	8,5	4,9	4,1	4,3	0,7
Хизматрасониҳо	15,2	2,2	4,5	7,7	7,9	5,0	7,3	4,3	4,9	2,1	3,4	1,3	3,7	4,6	0,2
Манзилӣ-коммуналӣ	5,2	3,2	9,8	17,5	17,1	11,7	20,5	11,3	10,8	9,8	12,3	3,2	15,7	14,8	0,2
Иҷорапулии манзил	0,2	14,3	0,0	0,0	0,0	1,4	4,6	5,0	5,0	5,0	6,5	3,3	2,9	2,9	0,0
Обрасонӣ ва партовбарорӣ	0,7	20,1	5,1	9,1	11,6	8,4	9,5	9,5	9,4	8,4	8,7	8,2	8,2	3,7	0,0
Қувваи барқ	2,6	0,0	28,6	14,7	15,0	15,0	14,9	14,7	14,9	14,6	14,6	14,4	32,9	32,7	0,0
Оби гарм	0,0	14,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	0,0
Газ	1,1	-6,3	-6,6	40,1	35,7	8,5	52,3	8,7	6,2	2,8	14,1	-23,3	-15,8	-15,2	1,4
Нақлиёт	4,4	-2,3	-1,4	2,8	5,0	0,7	-0,6	-0,7	2,9	-4,8	-2,4	-0,2	-8,8	-5,0	0,8
Алоқа	1,6	0,8	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,0
Маориф	1,6	2,6	11,3	5,3	2,0	1,5	1,5	0,2	0,3	0,7	0,7	0,7	2,0	1,5	-0,5
Тандурустӣ	0,8	14,0	1,9	1,7	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	0,0	0,0	0,0	15,4	15,6	0,2
Маишӣ	1,9	12,3	5,2	1,1	0,9	1,5	2,9	1,8	3,3	3,3	3,2	3,2	5,3	4,4	-0,2

*Дар ҳамаи мазкур номгӯи молу маҳсулот ва хизматрасониҳои истифодаи онҳо ба таври умумӣ саристеъмоли аҳолии нишон дода шудааст. Аз ин лиҳоз, маълумоти пурра оид ба номгӯи маҳсулот (аз рӯи сабади истеъмоли-546 номгӯи маҳсулот) дар сомонии расмӣ Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (www.stat.tj) ҷойгир мебошад.

** - Ошхона, қаҳвахона ва тарабхонаҳо